

DEBRECZENI UJSÁG

Előzetes helyben és vidéken.

Egy óra 400 korona. Három óra 12.000 K.
Egyes szám köznap 200, vasár- és ünnepnap 300
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Feladás szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Egyes szám köznap 200, vasár- és ünnepnap 300

Az Egységespárt újra tárgyalta a földbirtok novellát.

Budapest, okt. 16.

A keresztény, kisgazda, földműves és polgári párt ma délelőtt értekezletet tartott a párt Eszterház-utcai helyiségében.

Az értekezletet, amelyen Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter is jelen volt, Major János a párt elnöke felhívta a résztvevőket. Az értekezlet megnyitása után megválasztották az összehívhatatlanságot és igazolóbizottság tagjait, amelyek elnöke gróf Sz. Chenyi Viktor, tagjai: Krakkér Kálmán, Kenéz Béla és Rubinovics István. A bizottság megválasztása után Major János elnök a földreformnovellával foglalkozva kijelentette, hogy mivel a novella az ország, nekünk rendkívül fontos érdekével függ össze, a párt a legszélesebb körű vita tárgya kívánja tenni a földreformnovellát és dacára annak, hogy a párt már általánosságban elfogadta, ismét lehetővé teszi, hogy a novella, hozza általánosságban hozzájárulást hangozzonak el.

Ezután Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter szólott fel, kérte az értekezlet tagjait, hogy a kérgessel a legteljesebb alaposággal foglalkozzanak. A maga részéről hozzájárul abhoz, hogy a novella felett a legszélesebb körű vita induljon meg.

Az első szónok Kovács Nagy Sándor volt. A novellával foglalkozva hibáztatta, hogy a kisajátított területek árának megfizetése mintegy 10 évre elhalasztódik, amely káros egyaránt az új és a régi tulajdonosra. A földreform pénzügyi részének megoldására külön javaslatot kíván beterjeszteni. Hangsúlyozza, hogy a bírói gyakorlatot magát is szabályozni kell. Legalább azt kell elérni, hogy a földreform-bizottság négy tanácsa elvi kérdésekben egyöntetűen döntsön.

Páll Gyula a novella gyors végrehajtását kéri. Méltányolja annak alap gondolatát és helyesli a novella-ban megnyilvánuló nemzetfejlesztő gondolatát. A javaslatot elfogadja.

Dr. Rácz János szerint a novella nem fog teljes megnyugvást jelenteni, mert ennek pénzügyi részét nem tudják a földreformnovellában kellő formában megoldáshoz juttatni. E pénzügyi rész megoldására épen ezért külön javaslatot kéri.

Páll beszéde után érkezik meg Schandl Károly államtitkár. Pestl Pál a nemzetgyűlés elnöke és Bethlen István gróf miniszterelnök.

Ezután Szily Tamás kifejtette, hogy csak hivatásos gazdákat kell földhöz juttatni, mert hozzá nem értők, veszélyeztetik a reform célját. A javaslatot általánosságban elfogadja.

Rubinek István az alaptörvénnyel foglalkozott. Rámutatott az alaptörvény hibáira. A fölbtermelés kereszttulajdonosi a tökélséget és a földbirtok elaprózás miatti kétségessé tartja.

Mózer Ernő a törpebirtokosok ügyét tárgyalja.

Forgács Lajos a hadiárakra vonatkozólag kér intézkedéseket.

A földművelésügyi miniszter megnyugtatta Forgácsot, hogy a hadiárak érdekében megtették már a szükséges intézkedéseket.

Mayer János az értekezletet felhívta és annak folytatását délután 5 órára tűzte ki.

Első felszólaló Szakács József hangzarta, hogy a novellát feltétlenül szükséges mert ezzel az alaptörvény gyakorlati hiányait kell pótolni. Kérte, hogy az országos földbirtok-rendező bíróság tanácskozásai és ülésbizottságai a teljes nyilvánosság előtt történjenek. A tervezettel szemben az kívánja, hogy a megváltást ár megállapítása valamint a járadék-szerződés feltételének megállapítása kérdésében vegyes bíróság vagy a kúria döntsön.

Perlaky György kiigazolja, hogy a földművelési munkások csak egy-két hold földhöz jutnak. Hangsúlyozza a kisbirtokok létesítésének szükségességét.

Nemes Bertalan indítványozza, hogy előbb állapítsák meg az igénybe vehető földterületekhez és csak azután kerüljön sor a felszámra.

Tóthváry Tibor indítványozza, hogy az állami, egyházi, községi közalapítványi birtokokból csak házhelyeket birtokosnak ki a háború alatt megszerzett birtokok megváltásához ragaszkodnak. A megváltott háborús birtok eddigi tulajdonosának a föld végelárának egy részét hadkölcsonban kellene kifizetni.

Fontos tárgyalások Magyarország és az Egyesült Államok közt.

Newyork, okt. 16. Feltétlenül meg bízható diplomáciai forrásból arról értesülünk, hogy Magyarország és az Egyesült Államok közt négy hét óta rendkívül fontos tárgyalások folynak. Arról van szó, hogy előkészítik a két állam között kötéendő kereskedelmi szerződést. A tárgyalásokat a magyar kormány nevében Széchenyi László gróf washingtoni követ intézi. Előreláthatólag a tárgyalások egy-két héten belül véget érnek, úgy, hogy rövidesen sor kerülhet a kereskedelmi szerződésnek a parlamentben való ratifikálására.

Semoud a görög kormány.

London, okt. 16. A Daily Express athéni levelezője jelenti: Hír szerint a görög kormány elhatározta, hogy lemond. Politis vezetésével semleges kormány lép helyébe. A forradalmi bizottság a parlamenti választások alatt helyén marad.

A nemzetek szövetsége nem teljesíti a kisebbségek jogainak védelmét.

Budapest, okt. 16.

A népszövetségi ligák uniója október 8-ika és 10-ike között tartotta évi főtanácsülését Hagában a béke-palotában, amelyen 18 állam egyesülte képviseltette magát. A magyar delegáció nevében Paikert Alajos, Póka Pivni Béla dr. és Giesswein Sándor jelentek meg. Paikert Alajos, deklarációt olvasott fel, amelyben megállapította, hogy a nemzetek szövetsége nem teljesíti különösen azokat a kötelezettségeit, amelyeket a kisebbségek jogainak tekintetében vállalt. Ennek következtében az új államok protekturátusa alá került nem jugoszláv és nem román származású lakosságot elnyomják, mivel pedig a béke megteremtését állandóan hátráltatják.

A magyar delegáció nevében javaslatokat nyújtott be.

A főtanács ülés elhatározta, hogy összes állandó bizottságait, amelynek a kisebbségi gazdasági, leegyverést,

nemzetközi jogi és kulturális bizottságok, ismét megalkotja. A főtanács elhatározta, hogy évi rendszeres konferenciáját jövőre Franciaországban tartja meg.

Három napi fogház párbaj miatt.

Debrecen, okt. 16. Ma vont a fölköszégre a debreceni kir. törvényszék vitéz Dánér Béla kir. ügyész párbaja miatt, melyeket a hajdúmegyei közigazgatási állapotokról és a hajduszóvátli parcellázásról írt cikkeiből kifolyólag vitéz Nagy Pál ezredessel és Nábráczky Béla várm. főjegyzővel vívott. A kir. törvényszék három napi államfogházban szabta meg büntetését.

Egy millió a repülés fejlesztésére.

Budapest, okt. 16. Halmos Izor földbirtokos a magyar mozernekült repülés fejlesztésére és támogatására a kereskedelmi miniszterium legf. forgalmi szakosztálya útján egymillió koronát adományozott.

A cukor ára.

A kockacukor ára kg.-ként 6050 korona lesz, a kristálycukor 250 koronával lesz olcsóbb.

Megalakul a mezőgazdasági hitelosztó szövetkezet

December 2-án alakul meg az első mezőgazdasági hitelosztó szövetkezet. Ma hajórozták el a megalakulás formáit. Száz holdon felüli birtokosok lesznek tagjai a körzeti hitelosztó szövetkezetnek. A minisztertanács elvben hozzájárul az OMGE és a Kama a előterjesztéshez és most már a mezőgazdasági hitel gyakorlati rendezése is a közel jövőben várható. Munkatársunk Buday Barna az OMGE igazgatója nyilatkozatot tett a mezőgazdasági hitel szervezéséről, ezért az érdekeltek kívánására a bankokat ki fogják zárni a hitel közvetítésből és a gazdák a hitelszövetkezetek útján fognak hitelt kapni a jegyintéztől.

A mai tőzsde.

A korona 0.307 fél

Devizaközpont hivatalos árfolyama: Angol font 8500-9200, francia frank 1195-261, líra 895-950, Brüsszel belga frank 1015-70, Kopenhága dán korona 340-620, Krisztiania norvég korona 3000-220, London 88000-92400, Itália 885-940, Páris 1180-246, Szófia leva 188-99, Newyork dollár 19300-20400. Többi változatlan.

Börzselentés: Készbörök: Krupon talp 40-4600, lábas talp 30-36000, zsiros tehénbőr, könnyű 50-56000, nehéz 48-52000, sevrő 10-18000, blankbőr 35-40000. Az üzlet valamivel elcsúszott, de a készbörök szilárdan.

Nyersbörök: Nyers marhabőr 6500-800, száraz marhabőr 13000-600, nyers borjubőr fej nélkül 12000-500, száraz borjubőr fej nélkül 24000-25000, lóbor száraz 60-65000, gyapjas jubőr 6000-6500, nyírott jubőr 6000-500. Forgalmat csekély, az üzlet lenyha.

Zürichi zárlat: Hollandia 21860, Newyork 557 negyed, London 2530, Páris 3415, Milano 2555, Prága 1665, Budapest 307 fél, Belgrád 654, Bukarest 260, Varsó 6, Bécs 78 fél, Szófia 548.

Ferencvárosi sertésjelentés: Szőlőbadosi maradvány 880, felhozatal 700 eladás 53. Irányzat élénk, árak még növekednek megállapítva.

Terménytőzsde zárlat: A mai terménytőzsde a teljes üzlettelenség jelében folyt le. Buzában alig néhány vago cserélt gazdát. Az árak nagyrészt változatlanok, csupán rozsban és tengeriben történt gyengülés.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 955-60, egyéb 950-55, 79 kilós tiszavidéki 965-70, egyéb 960-65, rozs 635-40, tak. árpa 630-60, sórárpa 725-75, köles 775-800, zab 680-90, tengeri 670-90, repce 1650-700, korpa 370-75.

A banktisztviselők fizetésjavítása.

A budapesti bankok és postai pénztárak között már hetek óta tárgyalások folynak a banktisztviselők fizetésének rendezésére. A tárgyalások tegnap meggyekezéssel végeztek. Eddig a banktisztviselők általában 7200 százalékos többletet élveztek, amely 7200 százaléknak alapját rendkívül bonyolult számítás képezte. — Ezentul a tisztviselők 9000 százalékos többletet kapnak és felhatalmazást kaptak a kötelekükbe tartozó intézetek, hogy a 9 ezer százalékos kulcsot az érdemesebb alkalmazóknak 11 ezer százalékgig emeljék. A felemelt fizetéseket már október 1-jől, tehát visszamenőleg megkapják.

A ref. egyház nem emelte az adót.

A szegények nem fizetnek stólat.

Egyes hírlapi közleményekben az a hír látott napvilágot, hogy a debreceni református egyház felemelte, vagy másodsor vetette volna ki az egyházi adót. Ezek az állítások azonban tévedésen alapulnak, mert az egyházi adó változatlanul ma is, mint régi idő óta, az állami egyenes adónak 10 százaléka. Sem felemelés, sem újrakövetés nem történt.

A téves hírek onnan származnak, hogy a városi adóhivatal felvilágosítást kért a presbyteriumtól: vajjon a most követett 1922. és 1923. évi állami jövedelem és vagyonadó után jár-e az egyházi adó? Amely kérdésre a presbyterium az egyh. III. t.-c. 13. §-a alapján és az érvényben levő szabályok értelmében igennel felelt, de ezzel sem az adót nem emelte, sem új adót ki nem vetett.

Ugyanis az idézett törvény és szabályok értelmében, minden állami egyenes adó után fizetendő az egyházi adó, a jövedelem és vagyonadó pedig legelsősorban egyenes adó.

Jövedelmi és vagyonadót különben is a népeség nagy többsége egyáltalán nem köteles fizetni, csupán a jobb módúak és tehetősebbek és így ebből kifolyóan a kisemberekre semmi egyházi adóval nem járulnak a vagyonosabb hívek pedig bizonyára nem kívánják, hogy a rendkívül súlyos helyzetbe jutott egyház éppen tőlük ne kérje azt, ami az egyházat jogosan megilleti és amire az egyháznak multhatatlanul szüksége van. Az egyház számít éppen jobb módú híveinek nemcsak aldozatkesztségére, kik bizonyára belátták, hogy anyagi támogatásuk nélkül az egyház fenn nem állhatna. Másrészt pedig tudniuk kell azt is, hogy a reformátusok sehol kevesebb egyházi adót nem fizetnek, mint Debrecenben, hiszen nem tartoznak ritkaságok között az olyan egyházközségek, melyek híveiktől 40-50 százalékos, sőt még ennél is több egyházi adót szednek, nem pedig csak 10 százalékos, mint itt.

A lelkesek és kántorok stóladíjának rendezésével kapcsolatban is jelen meg egy hírlapi cikk mely az összegek számok szerint, látszólagos nagyságát kifogásolta. Erre vonatkozóan meg kell jegyeznünk, hogy az utonnan megállapított stóladíjak így is csupán alig felét teszik annak az értéknek, melyet békében kellett fizetni, továbbá a presbyterium a stóladíjak rendezésénél azt is kimondta, hogy igazolt szegénység esetén a lelkes és kántori szolgálat teljesen díjtalan.

Hisszük, hogy e nyilatkozatunk közmegegyezésre fog találni.

A debreceni ref. egyház elnöksége.

Milyen időnk lesz?

Hazánkban az eső tovább tartott, nyugaton már kevesebb, keleten több esett. Ma reggelre azonban kiderült és több helyen majdnem fagy-pontig leszállt a hőmérő. Kaposvárról deret jelentenek.

Időprognózis: Átmenetileg száraz és enyhébb idő várható.

A debreceni kislakások építése.

Debrecen kevesli az állami hozzájárulást.

A népjóléti miniszter leiratában Debrecen a kislakások építésére sarokja, hogy a lakásinségén ezzel is enyhülés történjék.

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délutáni ülésén foglalkozott a leirattal és a miniszter által megajánlott ötven millió korona segélyt nem fogadták el. Ezt az összeget keveslik, ebből a bizottsági ülése

elhangozott vélemény szerint hét egy szobás lakást lehetne építeni.

Azon a véleményen volt a bizottság s azt javasolja a városi közgyűlésnek is, hogy felirattal forduljanak a népjóléti miniszterhez s arra kérik: adjon a városnak olyan nagyobb kölcsönt, amelyből a szükséghez képest nagyobb arányú építkezéseket eszközölhessen.

Jön a jótékonyági adó.

Kétszáz milliót fizet az adózó közönség.

A város jog- és pénzügyi bizottsága elé terjesztette dr. Vásáry István adóügyi tanácsnok az inségakció céljait szolgáló jövedelemadó tervezetét, amelyet, mint jótékonyági adót kell megfizetni Debrecen közönségének.

A tervezet szerint kétszázmillió koronát vetnek ki a múlt évi rendszer alapján a lakosságra s ezt az összeget a közgyűlési határozat jó-

vághatása után hajtja be az adóhivatal.

A jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén dr. Vásáry István tervezetét és proppozícióját a jótékonyági adóra vonatkozólag elfogadták s a közgyűlésnek javasolni fogják, hogy ezen az alapon kétszáz millió jótékonyági adót fizessen a város lakossága.

A debreceni tárgysorsjáték eredménye.

A Debrecen sz. kir. város Népjóléti Hivatala által folyó évi október hó 15-én tartott sors húzása a következő számok nyertek:

- Apróbb tárgyat nyertek:** 48, 270, 501, 356, 871, 908, 955, 972, 1068, 1108, 1256, 1431, 1433, 1445, 1497, 1594, 1621, 1657, 1727, 1732, 1785, 2411, 2573, 2609, 2665, 2685, 2706, 2780, 2800, 2869, 3004, 3049, 3079, 3308, 3456, 3636, 3780, 3815, 3867, 4245, 4427, 4433, 4473, 4516, 4600, 4684, 4824, 5317, 5635, 5686, 5776, 5899, 5927, 6015, 6132, 6444, 6481, 6489, 6583, 6720, 7419, 7600, 7706, 7838, 7915, 7930, 7943, 8227, 8316, 8381, 8400, 8518, 8552, 8594, 8930, 8935, 8958, 8977, 9878, 9136, 9160, 9209, 9507, 9508, 9570, 9592, 9648, 9909, 10143, 10208, 10423, 10517, 10575, 10712, 10885, 10902, 11225, 11305, 11418, 11443, 11693, 11770, 11809, 11950, 12164, 12239, 12372, 12550, 12834, 12888, 12914, 10233, 12978, 13070, 13137, 13300, 13498, 13521, 13642, 13745, 13814, 13830, 14022, 14314, 14512, 14569, 14602, 14668, 14735, 14759, 14855, 14904, 15043, 15085, 15314, 15836, 16035, 16137, 16310, 16357, 16376, 16377, 16380, 16452, 16359, 16721, 16791, 16977, 16986, 17020, 17021, 17267, 17378, 17865, 17923, 17938, 18326, 18494, 18572, 18657, 18814, 18823, 18838, 18896, 19140, 19205, 19487, 19528, 19652, 19749, 20246, 20312, 20623, 20659, 20664, 20678, 20683, 20732, 20786, 20808, 20962, 20978, 21127, 21183, 21378, 21467, 21701, 22179, 22278, 22514, 22559, 22677, 22818, 22826, 22855, 22931, 22981, 23066, 23247, 23371, 23415, 23615, 23638, 24101, 24199, 24538, 25087, 25215, 25303, 25421, 25626, 25654, 25668, 25866, 25891, 25984, 26346, 26413, 26652, 27101, 27341, 27381, 27423, 27485, 27555, 27802, 28170, 28255, 28363, 28383, 28432, 28644, 28911, 29073, 29353, 29715, 29813, 30395, 30535, 30737, 30756, 30789, 31068, 31213, 31400, 31502, 31712, 32006, 32263, 32314, 32386, 32499, 32713, 32759, 32846, 33041, 33266, 33311, 33811, 33902, 34029, 34050, 34148, 34548, 34594, 34640, 34668, 35026, 35067, 35376, 35432, 35480, 35572, 35632, 35975, 35996, 36099, 36153, 36185, 36257, 36315, 36431, 36434, 36469, 36484, 36514, 36597, 36671, 36673, 36693, 37576, 37579, 37635, 37637, 37639, 37691, 37792, 38307, 38662, 38846, 38869, 39027, 39028, 39052, 39154, 39291, 39346, 39469, 39503, 39598, 39762, 39785, 39868, 40057, 40161, 40264, 40389, 40402, 40701, 40796, 40864, 41130, 41169, 41200, 41248, 41331, 41523, 41536, 41600, 41836, 42278, 42314, 42342, 42515, 42639, 42979, 43132, 43251, 43390, 43417, 43552, 43576, 43502, 43614, 43801, 44115, 44179, 44216, 44277, 44334, 44358, 44436, 44457, 44658, 44682, 44683, 44857, 44873, 45032, 45041, 45160, 45238, 51409, 45322, 45328, 45451, 45531, 45654, 45715, 45764, 45807, 45856, 46030, 46085, 46244, 46422, 46634, 46845, 47072, 47093, 47366, 47446, 47514, 47715, 47757, 48018, 48092, 48096, 48272, 48288, 48352, 48399,

- 48402, 48494, 48885, 48920, 48921, 48943, 49109, 49128, 49247, 49253, 49431, 49579, 49587, 49666, 49667, 49764, 49,89, 49857, 49948, 50041, 50443, 50457, 50477, 50857, 50970, 51232, 51246, 51247, 51424, 51441, 51551, 51678, 51949, 51956, 52053, 52088, 52187, 52577, 52686, 52724, 52801, 52839, 52872, 53114, 53390, 53393, 53425, 53531, 53631, 53754, 53946, 54028, 54106, 54149, 54180, 54235, 54264, 54277, 54322, 54359, 54370, 54377, 54490, 54624, 54904, 55146, 55192, 55185, 55212, 55241, 55395, 55454, 55592, 55557, 55558, 55573, 55680, 56081, 56152, 56308, 56324, 56406, 56539, 56546, 56638, 56654, 56933, 56733, 56878, 56903, 57017, 57022, 57051, 57276, 57734, 57738, 58016, 58195, 58308, 58483, 58561, 58604, 58651, 59069, 59467, 59498, 59883, 52476.

Gyermek-wellert nyertek a következő számok: 6310, 13254, 13265, 13590, 15922, 12552, 19534, 21750, 22778, 26269, 33592, 33023, 36336, 30042, 47068, 47166, 48517, 50542, 54775, 58402.

Öt kilogramm kenyérlisztet nyertek a következő számok: 5389, 8186, 9493, 10318, 14932, 151992, 26383, 27265, 29999, 31351, 32209, 34174, 35710, 37507, 37568, 38920, 40341, 46764, 49173, 57303.

Tíz kilogramm kenyérlisztet nyertek a következő számok: 4578, 17401, 24223, 32500, 33270, 34499, 37977, 44522, 50670, 59450.

Négy méter flanelt, női pongyolához nyertek a következő számok: 8161, 13871, 33767, 49354, 51844.

Öt kilogramm kockacukrot nyertek a következő számok: 20, 2082, 9752, 17244, 24539, 28903, 47018, 52178, 54001, 54749.

Szövet leányka ruhát 5000 korona értékben nyertek a következő számok: 1268, 3098, 3680, 10133, 12479, 13467, 13634, 15078, 17648, 27304, 29219, 34510, 37101, 38401, 38763, 48513, 49620, 52462, 56768, 58447.

Szövet leányka ruhát 10,000korona értékben nyertek a következő számok: 10211, 13286, 15202, 16271, 26128, 29381, 29467, 40951, 50432, 50636.

Gyermekkabátot nyertek a következő számok: 8673, 21866, 36743, 37877, 50764.

Egy zsák kenyérlisztet nyert a következő szám: 34201.

Egy zsák főzölisztet nyert a következő szám: 40958.

Egy zsák nulláslisztet nyert a következő szám: 48709.

Három méter szövetet férfi öltönyhöz nyertek a következő számok: 27516, 4658.

2 méter 60 centi szövetet férfi téllkabáthoz a következő szám: 504.

Három méter szövetet női felöltőhöz nyert a következő szám: 29053.

Egy láda kockacukrot nyert a következő szám: 21296.

Száz tagu küldöttség a belügyminiszternél.

Berky Gyula nemzetgyűlési képviselő vezetésével a Sarkad-nagyszalontai járás száz tagu küldöttsége jelent meg Rakovszky Iván belügyminiszternél. A küldöttség arra kérte a belügyminisztert, hogy a járás székhelyének megállapításánál vegye figyelembe a sarkadi viszonyokat s különösen azt, hogy Sarkad egyik legfejlettebb községe Csonka-biharvármegyének.

A belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy mivel ugy is új beosztás alá kerül az egész csonka vármegye, a kérésüket megfontolás tárgyává teszi.

A küldöttség megnyugvással vette tudomásul a miniszter válaszát.

Négy és fél millió lopás a zsidó esküvőn.

Vasárnap délután a Rombach-utcai templomban tartotta esküvőjét Rész Manó ékszerész. A szertartás után rájött arra, hogy dupaféldeli egészen lapos aranyotája elűnt. A vőlegényen kívül még mintegy 5-6 fettek feljelentést az esküvőn résztvevők közül, akiknek tárcáját és ékszereit ellopták. Az eddig bejelentett kár kb. 4 és fél millió korona. A károsultak a nyomravezetőnek 200 ezer korona jutalmat ajánlottak fel.

Színház.

A Csonkai színház műsora:

Szerdán Kurucfurgang, B) bérlet. Csütörtökön: Gróf Rinaldó, C) bérlet.

Pénteken: Gróf Rinaldó, D) bérlet.

Megszavazták a színház világítási és fűtési kedvezményét.

Mahónap már fűteni kell a színházat s égetően sürgőssé lett a városi hozzájárulás megoldása.

A jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén Csűrös Ferenc kulturatanácsnok referálta a színházgázgató körelmét, hogy a mostani színiévadra is természetben adja meg a város a fűtés és világítást a Csonkai színház részére.

Zöld József tanácsnok a természetbeni kedvezmény ellen foglalt állást. Azt javasolja, hogy tizenhat milliót adjon a város és ezzel vegye le a színházsegélyezés gondját.

A bizottság más véleményen volt. Javasolja a közgyűlésnek, hogy a színház fűtésére természetben adja ki a város a száz öl fát és a világítást is természetben nyújtsa a színháznak, amelynek soha olyan szüksége nem volt a város támogatására, mint épen most.

100 arany jutalmat kapott a Csonkai színházban a ma este színpadra kerülő Kurucfurgang regényes komédiájának mulató szövegén kívül a Rákóczi korabeli leánykérés a kassanak, mint a hűtlenség szimbólumának a befejezése, a sok tánc szóalkotató magyar estét szereznek a közönségnek.

Meteorban csütörtökön Damaskus esillaga, Istenostorával együtt, Lucy — Doraine és Petrovichehal. Két és fél órási műsor. Csak felnőtteknek. — Előadások 6 és fél 9.

KALAPOK térfiaknak velour és filzből és FRANKEDANÉL megyeház mellett.

Ujdonságok.

Még ma is nyitva lesz a debreceni urinők szőnyeg és művirág kiállítása.

A debreceni urinők és urleányok művirág és szőnyeg főnökök tanfolyamának, kiállítása három nap óta olyan látogatott a városházán, hogy a réndkívüli érdeklődésre tekintettel a kiállítás tervezett idejét még egy nappal megtoldották.

Ma szerdán tehát még egész nap nyitva lesz a kiállítás s aki akarja díjtalanul megtekintheti.

Általában elragadtatással beszélnek róla, különösen arról, hogy négy hét alatt milyen tündéres fejlődést milyen művészi alkotó munkát végeztek a növendékek.

Gyönyörűek a szőnyeg, különösen a batikolt selymek és művirágok, a ruhadíszek és a csokrok.

A növendékek, akik tündérmunkájukkal olyan nagy elismerést és sikert értek el, tegnap este a Kath. Otthon, nagy termében bonyolult mulatságra gyűltek össze. Rendkívül kedves, családias, meleg este volt ez, ahol táncos jó kedvvel éjféltáncig maradt együtt a társaság.

Déri Frigyes Debrecen díszpolgára. Már említettük, hogy a tanácsulésen foglalkoztak azzal az indítvánnyal, hogy Déri Frigyes, Debrecen nagy mecénását a város díszpolgárává választassák meg. — Ez az indítvány tegnap is a jog- és pénzügyi bizottság elé került hol egyhangúlag hozzájárultak és a városi közgyűlésen javasolni fogja a bizottság Déri Frigyes díszpolgárává választását, egyben pedig azt is, hogy a Fűvészkert, a mely a múzeummal szabad utat kap, Déri Frigyesnek a vezetésébe kerül.

A halápi kaszálók bérlete. Ma ismét két városi bírök bérlete került árverés alá a városháza tanácstermében. Az árverésen melyet Zöld József gazdasági tanácsnok vezetett le, a Földi pénztáralap tulajdonát képező 8 holdat és 946 négyszöglet kitévő halápi kaszáló bérletét mint legjobbat igérő Hivesi Miklós 155 kg. rozsot ajánlott meg holdanként és evenként. A Földi pénztáralap tulajdonát képező Radó-Nadas-féle 6 holdat és 85 négyszöglet kitévő halápi kaszáló bérletét Rácz Mihály 130 kg. rozsot ajánlott meg. Az ajánlatok feletti a legközelebbi tanácsulés fog dönteni.

A Manz. i paros szakosztály szombati esti hazafias estélyére, aki tévedésből meghívói nem kapott volna, forduljon Vecsei Nagy Endréné urnőhöz Bathányi u. 1. Csütörtökön d. u. az elővételi jegyeket elszámoljuk. Argennyiben az érdeklődés rendkívül nagy jegyeiket jó lesz biztosítani. Pályoly jegyből már csak néhány pótjáratot kapható. A rendezőség.

Kozmetikai intézetemben minden hölgy úde ragyogó szépségű arcából nyerhet 10 nap alatt. Eltávolított szepőlöt, májoltot, mitesszert, szemölcsöt, arc- és kézvorosságot. Hajszálakat arc-, mell- és karról. Saját készítményű szepőlökénés kapható. — Széchenyi u. 16.

Zongorahangolást

és javítást elvállalok

KVANDUK, zongorahangoló.

Mindazokat, akik javítást, vagy hangolást általam akarnak eszközölni, kérem, hogy címüket a Debreceni Újság kiadóhivatalába beadni sziveskedjenek és a beadott címekre azonnal a házhoz megyek. **Kvanduk.**

Levente avató ünnepély a Máv. sportpályán.

F. hó 28-án Leventéket avatnak ünnepélyes keretben a Máv. sportpályán.

Leventéket még pedig munkás Leventéket.

Még a testnevelési törvény meghozása előtt nemcsak fejsmerle Kabay György műhelyfőnök a Máv. műhelyekben alkalmazott ifjak testi kiképzésének fegyelmezésének döntő fontosságát, de azt, mint messze határon egyedül vezető állásban levő — azt meg is kezdte.

A Máv. műhelyek ifjainál a kötelező test és fegyelmező gyakorlatok be lettek vezetve.

Rendszeres, a modern ifjúsági nevelésnek megfelelő alakot az intézmény Gyökeres József műszaki hi-

vatalnoknak az Országos Testnevelési Tanács III. szakoszt. debreceni oktató tanfolyamán történt kiképzése után kezdődött és ma a Máv. műhelyek minden jó és nemes iránt lelkesülő főnöke büszkén mondhatja a legmunkakészebb és fegyelmezettek munkás ifjuságot a magáénak.

Ezen önzetlen fáradsággal kiképzett munkás ifjaka, Debrecen város Testnevelő Bizottsága méltónak tartja a Leventévé való avatásra.

Az ünnepély f. hó 28-án d. u. fél három óratól ötig fog, nem csak Debrecen város, de Hajdúvármegye előkelőségének jelenlétében és a városi és megyei ifjúsági egyesületek impozáns részvételével lefolyni.

Jutalék a világlítási vállalat tisztviselőinek. A szervezeti szabályzat vonatkozó paragrafusát alapján a világlítási vállalat tisztviselőit az elért haszon három százaléka jutalék címen illeti meg. A múlt évben öt millió százharminchétezer korona volt a vállalat tiszta haszna és a tegnapi jog- és pénzügyi bizottságnak azt javasolta a világlítási bizottság, hogy ezt a jutalékot szavazza meg a tisztviselők részére a város. A bizottság azonban arra a méltányos álláspontra helyezkedett, hogy a jutalék már májusban megillette volna a tisztviselőket s így a részesedést nem a javasolt összegben, hanem annak négyzereében adja meg a város.

Halálozás. Abúlirojták mely fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett nagy bátyánk, sógorom és áldott emlékü rokunk: **Erdélyi Mihály** kereskedő, folyó hó 15-én, életének 75-ik évében, hosszas gyengélkedés után csendesen elhunyt. Kedves halottunkat folyó hó 17-én, délután 3 órakor fogjuk József kir. herceg-utca 29-ik számú házuknál a református egyház szertartása szerinti ima után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtisztviselésétélére rokonainkat, barátainkat, valamint jó ismerőseinket szomorú szívvel meghívjuk. Aldás és béke poraira. Unoka öccset: Borbély Imre és Tibor nevével. Sogornője: özv. Erdélyi Ferencné és fia. Valamint a közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Gebauer K. és Tsa. tem. int. rendezi.

A gazdasági akadémián semmi bántódásuk a zsidó hallgatónak. A gazdasági akadémia tanári kara a következő közlemény közzétételére kérte fel lapunkat:

„Az Egyetértés végre közli annak a zsidó hallgatónak a nevét, akit állítólag a gazdaságok a városban inzultáltak. Erre vonatkozólag meg kell győződnünk arról, hogy Geiringer János valóban beiratkozott az I. évre, megszállott területéről jött. 3 napja lehet Debrecenben kijárta a mesét, elment vele az Egyetértéshez és azóta eltűnt, valószínűleg ismét megszállott területre szökött. Az akadémiái ifjúság a megejtett szigorú vizsgálat folyamán egybehangzóan vallja, hogy a zsidó hallgatókat nem bántotta és nem bántja meg. Győződünk arról is, hogy a zsidó hallgatók bekecséggel járnak az előadásra és semmiféle bántódásuk nincsen. Ezt igazolta a zsidó hallgatók küldöttsége is éppen az Egyetértés szerkesztője előtt. Geiringer János misztikus magaviseletére világgosságot a rendőrség fog deríteni.”

Ahol emberi holttesteken rágódnak a patkányok. A csehekől megszállott város lakosságát nagy igazságszolgálat tartja az a botrányos eset, amely a városi kórházban történt. A kórház 8. számú barakkjában napokkal ezelőtt meghalt egy 8 éves leány, akinek hulláját az ápolószemélyzet gondatlansága folytán ellepték és csaknem teljesen összerágják a patkányok. A vizsgálat megindult annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség.

Tűkőgyártás, üvegcsiszolás, régi tűktrök újjáöntése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata, Sziv-utca 14-15. Telefon 3-56.

Felemelék a kövezetvámot. A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután a városházán tartott ülésén elhatározta, hogy a közgyűlésnek a kövezetvám felemelését fogja javasolni. A felemelt összeg éppen kétezeresére lesz a békebeli tarifának.

A debreceni tudógondozó intézet humánus céljaira tegnap négyszáz ezer koronát szavazott meg a város jog- és pénzügyi bizottsága, illetőleg a pénteki közgyűlésen javasolni fogja, hogy emnyit adjon a város a tudógondozó intézetnek.

Amerikai fagyaszott húst árusítanak a nagyobb vidéki városokban. A húsarak nagyarányú emelkedése miatt a szegényebb néposztály alig jut hozzá, hogy kielégítse hús szükségletét. Ez a körülmény arra indította Szeged város vezetését, hogy bevezesse az argentiniai fagyaszott hús árusítását. Az amerikai fagyaszott hús kb. 50 százalékkal olcsóbb a húságok utján forgalomba került friss marhahúsnál. — Szeged után most már Miskolc város vezetősége foglalkozik a fagyaszott hús árusításának bevezetésével.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezet közleményei. Felkérjük azon ellátandókat, kik cipő jegyeiket ezidig nem váltották be, hogy előjegyzés végett a Simonffy utcai elosztó helyen jelentkezzenek, mivel cipők csak ezen megrendelés alapján lesznek Budapestre leküldve.

Álarcos rablás. Ma tartóztatta le dr. Tóth János vizsgálóbíró helyettes Szabó Sándor nagyléltai lakost, akit sikkasztással és rablással vádolnak. A feljelentés szerint ugyanis Szabó Sándor, a most lezajlott vásár alkalmával csikó eladásból kifolyólag fevert, Pongor Sándortól 1.200.000 koronát. Szabó azonban sem a csikót, sem az előleget nem akarta visszafizetni. Majd amikor Pongor a vonatnál Monostorpályiba érkezett, egy fekete álarcos ember megtámadta utlegelni kezdte és elvette a pénzt. A támadót sikerült elfogni s akkor ismerte fel Pongor a támadóját Szabó Sándor személyében. Bekísérték a debreceni ügyészségre, hol ellene az eljárást megindították.

Szörmeáru Klonda szücsnél Verbóci u. 2. iparkamara. Telefon 1425.

Debrecen menyasszonyai és vőlegényei. A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő eljegyzéseket jelentették be: Dolnár Lajos ref. napzamos Vásárhelyi Juliánával ref., Kállai Mihály ref. kőműves m. Balogh Juliánával ref., Szatmári Miklós ref. napz. Fasi Zsuzsannával ref., Szjes Imre ref. Csizmadia m. Kiss Juliánával ref., Závuczky Venczel róm. kath. Gyerman Erzsébettel gkath., Heller József keresk. segéd akath. Roskovics Annával rkath., Benyás Ernő kereskedő ág. ev. Pap Magdolnával ref., Nyavalyádi Gergely ref. napz. Helmecei Eszterrel ref., Véköpö Zoltán ref. puskaműves segéd Turli Imával ref., Szilágyi József ref. fűszerkeresk. segéd Feigel Jilánnal ref., Szokol Géza ref. magántisztv. Daróci Margittal ref., Fodor Sándor ref. szerelősegéd Fülöp Piroskával rkath., Fekete János ref. napz. Bartha Rózsiával rkath., Antal Sándor re. Elek Margittal ref.

Az ev. vegyeskar minden szerdán és pénteken este 7 órakor tart gyakorló órát. A tagok pontos megjelenését kéri a vezetőség.

Zsidó hullák kerestetnek. Kolozvári tudósító jelenti: Az egyetem hirdetőtábláján ma egy rektori hirdetmény jelent meg, mely kötelezi a zsidó orvosnövendékeket, hogy október 15-ig gondoskodjanak zsidó hullákról, mert különben nem vehetnek részt a bonctani gyakorlatokon. Az anatómiai intézetet egész tanévben el kell látniok zsidó hullákkal. — Közelebbi utasításokat a rektor nem ad hallgatóinak, hogy ezeket a zsidó hullákat honnan szerezzék: egymást verjék-e agyon, vagy lebunkózzhatnak nem egyetemi hallgató hitsorsosokat is?

Házasságok. A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő házasságkötéseket jelentették be: Divíryi Sándor ref. Daróci Zsuzsannával ref., Gerkely József ref. Fekete Máriával rkath., Lőrincz József gkath. Sziklenka Annával rkath., Czuna István ref. Tokaji Juliánával re., Batori Mihály ref. Vas Zsuzsannával ref., Szekeres Gyula ref. Sebők Irénelle rkath. Kató Ferenc ref. Kovács Máriával ref., Stahl Jenő izr. Radó Elzával izr., Illyés István ref. Szücs Annával rkath., dr. Róbert Béla izr. Stern Gizellával izr., dr. Zonda László rkath. dr. Csia Rózsiával ref., Lunik Elemér rkath. Gatz Idával rkath., Némethi László ref. Véber Erzsébettel rkath., dr. Csire Ferenc ref. Németh Annával rkath., Fodor Rozsó izr. Emeich Olgaival izr., Kiss József ref. Kipecz Juliánával rkath., Grega Jenő rkath. Schiesz Ilonával rkath., Horváth Sándor ref. Szabó Sárával ref., Bódy Jenő rkath. Polanczky Gizallával rkath., Fésüs István ref. Szabó Piroskával ref., Nagy Sándor ref. Lovasi Margittal ref., Varga József róm. kath. Kozempel Irénelle rkath., Balogh Lajos ref. Kovács Rozával ref. Baudermann Károly rkath. Török Juliánával ref., Kasza János ref. Vékony Juliánával ref.

Felakasztotta magát. Szombajra virradóra a Sarkantyus-utca egyik kis felhőre meszelt házában felakasztotta magát Gál István 57 éves malommunkás. Gál a régebbi időben, az államcsúszás előtt rendőr volt Karcagon, de az állásáról lemondott. — Legutóbb a Tisza-malomban dolgozott. Szorgalmas, törekvő ember volt. Hogy végtelen tettét miért követte el, senki sem tudja. Öngyilkosságának titkát magával vitte a sírba. Felesége vallomása szerint Gál nem látszott meg, hogy halni készül. Előzőnap is vidám, jókedvű volt. A péntekről szombatra való éjjel azonban többször kiment a szobából. Mikor már harmadszor ment ki, rászólt a feleség:

— Miért jársz olyan sűrűn ki?

— Fáj a gyomrom. — felelte Gál.

Az asszony ezután elaludt. Reggel felébredt s költöni akarja az urat, hogy menjen munkába. De nem találta az ágyban. Keresésére indult s a kamrában akadt rá, holtan. Gál az éj folyamán a gerendára felakasztotta magát. Az asszony a szomszédokat fellármázta, majd orvosát, a rendőrségre szaladtak. De az orvos már csak a beállott halált konstátálhatta.

Klonda szücs szőrmehakát legolcsóbban készíti, alakit, javit, Verbóci utca 12. iparkamara, Telefon 14.25.

Száz millió koronát, hatvan millió, ötven millió, negyven millió koronát is nyerhet az új m. kir. osztálysorsjátékon. Hivatalos árak: egész 4000 kor., fél 2000 kor., negyed 1000 kor. Rendeljen levelező-lapon október 20-ig mert a sorsjegykészlet a nagy kereslet folytán huzás előtt elfogy. A rendelt sorsjegyeket és hivatalos játéktérket azonnal küld Benkő Bank Részv. Társ. Budapest Pl. Andrássy ut. 60.

Gyógyszerészeti és kereskedelmi

Dobozok,

minden változatba készülnek

DAVIDHÁZY KÁLMÁN könyvkötészeti és dobozgyár r.-t.-nél, DEBRECZEN.

FÜVÉSZKERT-U. 9.

